

6534.

A 7423

A. WEIZENBERG.

Sooharimine ja südameharidus.

Pildike elust wiies waatuses.

Ploompuu kirjastus Tallinnaas, 1916.

Hind 1 rbl.

18. 11. 1907

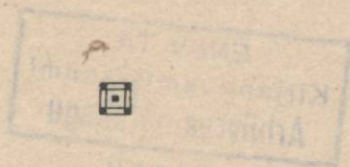
18. 11. 1907

A 7423

A. WEIZENBERG.

**Sooharimine ja
südameharidus.**

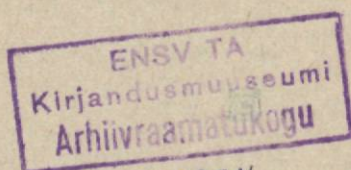
Pildike elust wiies waatuses.

W. EHRENPREISI TRÜKK TALLINNAS 1916.

Дозволено воєнною цензурою.

29334

OSALISED:

Tõnu: Mäetalu peremees.

Anu: Tema naine.

Kata: Nende tütar.

Mihkel: Nende wanem sulane.

Rein: Sootalu peremees.

Madli: Tema naine.

Hans: Nende poeg.

Miku: Nende sulane.

Õpetaja, lauljad, töölised, tüdrukud
ja poisid.

03811A80

Dekoratsioon wõiks selles tükis lihtlabane olla.

ESITEKS:

Üks suurem ruum, mis oma lihtsuse poolest talupoja elumaja meelde tuletab. Sedasama ruumi wõiks mõlema perekonna jaoks, Mäetalu ja Sootalu ruumiks tarwitada, kuid ainult ehk selle wahega, et Mäetalu etendamiseks ilusamad, wärwilised mööblid, lauad ja pingid, ja Sootalu omad ainult lihtlabased walged mööblid wõi majaasjad wõiwad olla.

TEISEKS:

Puiestik ehk heinamaa, — selleks wõib ka mõlemates taludes üht ja sedasama dekoratsiooni tarwitada, wahest ainult mõne väikse muudatusega.

Kui heinategemiseks heinu ei leiduks, siis wõiks seda tegewust ka näiteseinte taga toimetada, kuhu heinategijad oma pikkade rehadega käiwad, kuhu lähewad ja kust tulewad.

Ainult wiimase pildi juures wõib näitelawa tagumine külg lilledega, wanikutega, kaunistatud olla.

Esimene waatus.

(Tõnu elumajas.)

I. Etendus.

Anu: Kuule, Tõnu! Sinul näitab ikka Sootalu peremehe wastu nagu midagi olewat. Nad on ju head inimesed ja räägitakse, et neil on südameharidust.

Tõnu: Mis südameharidust! — Kõhu haridus! — Jah, sellest ma saan aru. Saab kõht hästi haritud, siis keerleb süda iseendast, sest toit on kõhule seesama, mis süsi masinale.

Anu: Ja ometi tarwitab süda ka oma jagu toitu ja haridust. Mina tahaks küll oma Kata eest muretseda, et tema südamekene ikka omakohane oleks ja et tema ükskord ka südame leiaks, mis temale wastu tuksub.

Tõnu: Kuule, Anu, sina wõid ka oma südame tuksumised kõrwale heita. Waata aga, kudas majanduse ja tööstuse sooned tuksuwad.

(Rein astub sisse. Nad teretawad lahkeste.)

Rein: Ilus ilm on täna, mis just elustaw on.

Anu: Ja päike särab, mis meid rõõmustab.

Tõnu: Aga wihma ei tule, see meid kurwastab.

Rein: See wõib küll olla, et wihma kohati ju õige tarwis läheb, aga eks ka seda omal ajal ikka

tule; tarwis ainult oodata. Iga inimese tahtmise järele ei wõi ju Taewa-Taata ikka teha. Minule isiklikult meeldib see põuane suwi. Minul on weidi põllumaad ja enamiste kõik soo, ja mina tahan seda soomaa ka aegapidi põllumaaks teha. Kui põup weel edasi kestab, siis põleb pealmine jagu, sammal, turwas ja kannud, ära, ja siis on minul ju kergem teda harida.

Tõnu: Mina ei saa aru, miks sina omale nii wiletsa soomaa ostsid, mis ju midagi wilja ei kanna ja kasu ei too.

Rein: See on küll õige, et ta mulle otsekohe kasu ei too ega wilja ei kanna, sest suurem jagu minu maast on kõik soo, aga mina tahan teda wiljakandjaks teha.

Minul puudus ju selleks raha, et head põllumaad osta, sellepärast wõtsin selle halwa maa ühes, et aegapidi seda heaks põllumaaks teha. Sellepärast tulen ma sinu palwele. Armas naaber, kas sina ei wõiks minule weidi laenu usaldada, nii et ma selle soomaa harimiseks rohkem jõudu saaksin, kui seda ainult minu ja mu poja käed jaksawad anda ja harida.

Tõnu: Ei! seda ma ei wõi teha, sest minu mõtte siht on: „Ära tee head, siis ei ole sul paha karta.“ Ei, ei, see ei lähe korda, sest laenamine rikub sõprust ja sünnitab wihawaenu.

Rein: Kas ei ole just ümberpöördukt; see wõiks ehk meie sõprust kinnitada, kui meie üksteisele abiks ning toeks oleksime?

Tõnu: Ei, ei, sest ei saa midagi, minu mõtted on minu, ja sinu mõtted jäägu sinu omaks.

Rein: Jäägu siis minu nõu ja nõudmine siin

katki, ehk edeneb minu asi aegapidi ka. Palun andeks, et tülitasin. Elage hästi, naabri rahwas!

(Rein läheb ära.)

Anu: Aga Tõnu! Miks sa Reinu wastu ni; ilma lahkuseta olid? Meil ju seda warandust on, ja sina oleksid wõinud temale ometi laenata. — Nende poeg Hans on ju tubli poiss, ja sina wõiksid ju weidi ka meie Katakese peale mõtelda.

Tõnu: Wõi nii! Mina peaksin siis meie Kadri peale mõtlema? Wist selleks, et teda waesele Sootalu narule naiseks anda? Ei, kallike. Kes minu tüttart tahab kosida, peab rikas olema, wähemalt nii rikas, kui mina ise olen.

Anu: Ei, papikene, sinu walikuga mina küll nõus ei ole. Meie Kati waligu omale ise peigmees.

(Kati astub sisse.)

Kati: Isa, üks waene naisterahwas palub omale mõni kopik raha.

Tõnu: Mis! Palub midagi, ja pealegi raha! Saada ta minema.

Kati: Ma ütlesin talle ju, et minu isa kellegile raha ei anna, aga tema ei lähe ära. — Ta on wäga waene.

Tõnu: Mis, wäga waene! Sina peaks nüüd teadma, kes waene ehk kes petis on. Mina waeseid ei salli. Waene ei tohi keegi olla. Tehku igauks tööd ja saagu rikkaks, muidu langeb ta karistuse alla.

Anu: Papikene, anna ometi mõni kopik.

Tõnu: Mis? Mina peaksin waestele hakkama raha wälja jagama. — Ei, see on wõimata.

Anu: Siis ma pean küll waatama, mis kambris saadawal on.

Tõnu: Mine, mine, anna oma jagu ära ja jää ise söömata. (Anu läheb ära.)

(Teiselt poolt astub sisse kerjaja, pahad riidehilbud seljas, karguga toetab ta oma hädalist jalga, müts käes, ja ta palub omale armuandi.)

Tõnu: Noh, mis sina siin otsid?

Kerjaja: Palun andeks, ei jaksa enam töötada, minu parem jalg on töö juures wigastatud, ja olen ka ju 70 aastat wana.

Tõnu: Sinu käed on ikka weel terwed, wõid ikka weel midagi teha ja omale igapäewast leiba teenida. On ju mõned, kes 80—90 aastat wanad ja elawad siiski weel omast tööst ja teenistusest, ja sina lähed kerjama. Ei peaks sinul ometi mitte wõimalik olema omale midagi teenida, siis mine walla waestemajasse.

Kerjaja: Ka seal käisin ma, aga ei leitud minu tarwis aset ega antud mulle armu.

Tõnu: Ja mina peaksin siis kerjajatele armu-andeid jagama. Ei, seda ma ei tee. — Mina maksan oma walla- ja muud maksud ausaste, aga ei taha mitte kerjamist edendada, ega hulgustele armu-andeid jagada.

Kerjaja: Palun andeks, ma ei ole mitte hulgus, aga minu õnnetu elulugu —

Tõnu: Ja ja, sinu õnnetu elulugu, ta ei lähe minule midagi korda. Mine wallamajja.

(Ta näitab ukse poole ja ajab kerjaja wälja. Siis räägib ta nagu iseendale):

Küll on nüüdses ilmas raske elada, ja weel raskem rikas olla. Inimesed riisuwad, warastawad, laisklewad ja kerjawad, aga tööd teha nad ei taha. Ka minu töölistele näitawad lõbustused armsamad olewat kui töö.

Homme pean ma asjatalituse pärast linnä mine-

ma ja siis on nendel jälle nõnda ütelda „oma luba ja oma tuba“. Ma tahan ometi oma wane-male sulasele Mihklile jälle uueste tema kohuseid meelde tuletada.

(Ta hõikab üle ukse Mihklit, kes siis ka pea sisse astub.)

Kuule, Mihkel, sa oled ju kolm aastat minu teenistuses ja wõiks küll ju minu töö ja tegewus sind enam huwitada.

Mihkel: Aus peremees, ma teen kõik, mis minu jõus on.

Tõnu: Sa wõiksid ju paremine teiste järele waadata, nii et nad töö juures paremine oma kohuseid täidaksiwad! Kõiksugused naljatamised, naermine ja laulmine jäägu maha, ja Sootalu Hansuga ei tohi teie sugugi kokku puutuda.

Mihkel: Ma olen nende le seda juba ütelnud ja ikka meelde tuletanud, aga nad ütlewad: „Meie, töölised, tahame ju ka elada ja elurõõmu maitseda, ega me ometi töö-orjad ei ole.“

Tõnu: Siis wist nalja-orjad, kui nad tööorjad ei taha olla. Küll ma teid õpetan! Ei kuule teie minu sõna, siis ma kihutan teid kõiki minema. — Laulmist ja tantsimist ma ei salli.

Mihkel: Aus peremees, ma olen sellest ju rääkinud, aga nad armastawad laulmist.

Tõnu: Noh, siis laulgu nad pühapäewal kirikus, ütleb ju püha kiri, „tee tööd ja palu Jumalat“. Ma pean homme linna sõitma, siis waata hästi järele, et töö juures naljatamist ei ole. Nüüd wõid sa minna. (Mihkel läheb.)

See Mihkel on küll ise hea töömees, aga paha teiste järele waataja. Saab nüüd näha, kas minu manitsus head wilja kannab.

Eesriie langeb.

Teisel päewal, teine etendus.

Mäetalu heinamaa wõi puiestik, kus tüdrukud, pikad rehad käes, heinu kuiwatawad, kas ümberwiskawad wõi kokku tõmbawad. Nende seas on ka Kata. Üks tüdrukutest hüüab: „Poisid tulewad!“ Kõik wiskawad rehad maha, kilksatawad ja jooksewad ära ja poisid jooksewad nendele järele. Pea tulewad nad jälle, enamaste käsi-käes, tagasi.

Üks poistest räägib):

I. Poiss: Me tahame teid aidata. Heinad on ju kuiwad, paneme nad kokku ja hakkame tantsima.

II. Poiss: Ja muidugi, seda me teeme.

I. Poiss (hüüab): „Sootalu Hans, Sootalu Hans!“

Kõik (hüüawad): Hans, Hans tuleb!

(Hans astub ligi, terwitab kõiki ja annab siis Katale kätt. Kõik jooksewad nende juurde ja laulawad nende ümber ringi käies):

Hans oli aus saunamees,
Saun oli suure metsa sees,
Hundid, karud käisid säääl,
Rebane istus katuse pääl.

(Mihkel astub ette ja hüüab):

Mihkel: Pidage! Kõigel, ka lustil ja rõõmul, peab oma piir olema. Meie peremees teie laulu ega tantsu ei salli.

I. Tööline: Ah mis, oleme ju kõik päew tubliste töötanud, ja nüüd, kui päike ju looja kaldub, wõime ka lustilikud olla ja weidi tantsida.

Mihkel: Aga peremees ütles, et kui meie tema sõna ei kuule, ta meid siis kõiki minema kihutab.

I. Tööline: Tema ähwardamist me ei karda. Ehk saame weel parema koha. Meie Mihklist ja tema hirmutamisest ei hooli. Kas peaksime siis peremeest ja Mihklit ka weel kartma? Ei! Meie

oleme wabad inimesed, ja tahame wabalt elada ja wabalt töötada.

II. Tööline: Ärge hakake nüüd jälle oma wabaduse jonni taga ajama. On ju meie lipukiri: headus, järeleandmine ja südameharidus. Mina panen ette, laulame Mihklile wärsikese ja asi on sellega nudi.

„Meie Mihkel mullu juba
Pidi kosja minema“.

Kõik (hüüawad): Ja, seda me teeme.

(Nad astuwad kokku ja laulawad waimustatult seda laulu. [Haawa sõnad] Mihkel annab neile järele ja wiskab käega. Nad tantsiwad. Üks neiu astub Mihkli juurde ja lausub):

I. Neiu: Ka Mihkli pruut ei ole weel ära surnud. Tule aga tantsima.

(Mihkel ja kõik tantsiwad. Sisse astub peremees.)

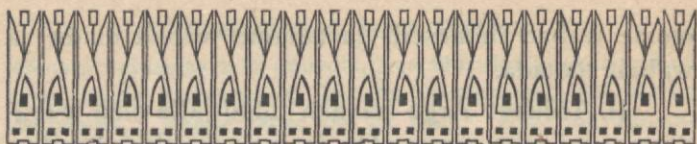
Tõnu: Wõi nii tehakse tööd? Küll ma teid õpetan tööd tegema.

(Kõik jääwad nagu kiwistatud igaüks oma koha peale seisma.)

Eesriie.

Teine waatus.

(Sootalu peremehe Reinu majas.)

I. Etendus.

(Madli ja Rein.)

Madli: Küll meie Hansul on raske, ikka peab ta töö kallal olema.

Rein: Eks inimene pea ju ikka töötama. Nüüd on temal ka hea seltsiline selleks. See noor sulane Miku, kes lühike aeg alles meie juures töötab, on tubli poiss, ja mind rõõmustab väga, et mõlemad nii hästi kokku sünniwad. Nad töötawad kui paar noort hobust, kuid piitsa nad ei salli. Ja, kellel lust on hästi ja õiglaselt elada, sellel on ka lust töötada, ja sundust ei ole seal iialgi tarwis.

Madli: Ja muidugi, aga inimesel peab ka tulewiku lootus olema, head seltsilist ja abilist saada.

Rein: Mis seltsilist ja abilist? — Kas Miku ei ole ju küll temale hea seltsiline ja abiline?

Madli: Noh! ma mõtlen, ma mõtlen ju midagi muud.

Rein: Ahaa, sina mõtled midagi muud! Saan aru. Sina igatsed omale ju mintjat saada. — Sihukene mäng wõib ju ka tulewikus tulla, aga nüüd ei ole weel selle peale mõteldagi. Mina kardan

wäga, et Hans wahest sinna Mäetalu poole ei hakka kõõritama.

Madli: Mis siis! Kata on ju hea tüdruk.

Rein: Kata võib küll hea tüdruk olla, aga tema isa on eht rahakurat, ja see ei anna iialgi oma tütart meie Hansule.

Madli: Seal see takistus küll ehk võiks olla. Temal puudub südame haridus. Tema paneb enam rõhku wälimise ilma peale. — Aga kui ka meie wälimine pool paraneb ja meie sookohtadel wiljawäljad haljendawad, nagu meie Hans seda ikka loodab, eks meie tee siis ka Mäeperemehe südame tūmaks.

(Hans ja Miku tulewad sisse ja panewad töö nõud, wõi hobuse-riistad, kõrwale.)

Hans: Aga, isa, küll meie oleme nüüd töö-
tanud!

Rein: Just kui noored karud.

Hans: Ja muidugi! Ja veel enamgi. — Karud ei saaks sellega iialgi toime, mis meie ära oleme teinud. Ühte soo jagu meie ju künname, aga meie suure soo kallal töötab alles tuli, ja kui selle pealmine jagu kuni juurteni wälja põleb, siis on meil tulewal suwel juba hõlpsam teda harida. Ja paari aasta pärast saawad meie nurmed haljendama just kui Mäeperemehe omad.

Rein: Ja siis?

Hans: Ja siis — no siis — siis töötame edasi.

Miku: Siis hakkab Hans naist wõtma. —

Hans: Aga Miku! Ma ei oleks uskunud, et sina mitte suud ei jaksa pidada.

Rein: Kes siis see pruut peaks olema?

Hans: Seda ei tohi ma veel isegi teada. Isa, anna andeks, kui ma seda veel ei tohi — —

Madli: Aga, pojukene, miks sa seda siis salgad . . . Mina arwan, et Mäe Katast minule küll õige armas minija wõiks saada.

Hans: Ema, mis sina ütled!

(Haarab ema ümbert kinni ja keerutab teda ringi.)

Ema, sa oled kuldne ema. Oh kui ilusti on Jumal kõik seadnud ju paradiisi aiast saadik. See paradiisi iludus naeratab meile nüüdki weel wastu. Kus minu Kata on, seal on paradiis, ja meie teeme ka selle soorägistiku paradiisiks.

Rein: Oi poiss! Ära poe weel mitte paradiisi, wõi taewa iludusesse, kus igapäewane ilmlik töö ning tegewus weel ei ole korraldatud.

Esiteks ei tohi Tõnu sellest weel midagi teada, sest kui ta seda teaks, et sina tema tütart nüüd armastad, siis ta lööks kas sinu wõi oma tütre surnuks.

Hans: Aga kord peab ta selle ju ometi teada saama.

Rein: Jah, kord! Kord wõib ehk küll aeg tulla, kus ta seda wõib teada, nüüd aga ei tohi weel keegi sinu armastuse asjast midagi teada.

Hans: Hea küll! Ma ei räägi sellest kellegile ja ei tea ka ise sellest mitte midagi. Minule on sellest küll, kui ma Katat mõnikord wõin näha. Ma wõin oodata. — Jakob ootas Raheli järele seitse aastat, ja siis weel seitse aastat. Ma wõin Kata järele oodata kas wõi ilma otsani.

Rein: Noh, ilma otsani ei jaksa sa teda ometi oodata, ja näha wõid sa teda ehk ju homme.

Homme on pooleniste pühapäew, kus üleüldiselt ei töötata, sellepärast olen ma siis mõned oma ligimestest palunud minule homme weidi abiks olla, sest meie soo heinamaa on meile kaunis

palju heinu annud, ja neid on tarwis ära koristada. Siis saab homme meie heinamaal nagu väike talgus olema, kuhu Mäetalu töölised ka tulewad. Võib olla, et sinu Kata ka nende hulgas on.

Hans: Tore! Siis saab homsest päevast ilus päew.

Rein: Aga kui vihma sadab?

Hans: Ei, siis särab päike.

Eesriie langeb.

II. Etendus.

(Sootalu peremehe õues, wõi puistikus. Mõned inimesed on tulnud, rehad ja wiglad õladel, ja neid tuleb veel juurde.

Hans ja Rein astuwad ette.)

Hans: Täna teid lahke tulemise eest.

(Siis räägib Katale)

Kata, wäga ilus, et ka sina oled tulnud.

(Kata lööb silmad weidi maha.)

Kata: Ema lubas mind tulla.

Hans: Oh kui hea ema sul on.

(Käänab rahwa poole.)

Siis lähme nüüd meie soo-heinamaale. Hein on ju kuiw; aidake meid siis lahkeste seda kokku wõtta ja kuhja luua. Teie abi ja lahke lauluga edeneb meie töö wististe ladusaste. Wõi teeme nüüd juba wärsikese:

„Läkem nüüd hainale.“

(Hüüded: Hurra! Kõik hakkawad laulma.)

1. Läkem nüüd hainale,
Päiw om wälja tulnu,
Paistab ilusast,
Kawwa on meil olnu
Pilwe pimedust.

Läkem nüüd hainale!
Laulden lääme haina wõtma,
Kes ei peaks see man tötma,
Läkem nüüd hainale!

2. Illos om hainamaa,
Kui ta kaarin saisab
Pikan joonen ka,
Ning kui päiwlik paistab
Noore kaste pääl.
Illos om hainamaa.
Pea aetas so kokko,
Pandas üles suurde rukka,
Illos om hainamaa.

3. Rühige, tüdruku,
Et saas kuhja luwwa
Enne õdangut.
Wirgembal saab tuwwa
Lilli waanikut!
Rühige, tüdruku,
Täitke kuhja pesa häste,
Teke tööd iks ilosaste,
Rühige, welitse!

(Laulu lõpul „hurraa“! Nad lähewad. Minejatelt kuulduw
weel laulmist kaugelt: „Hans oli aus saunamees“ jne.
Ka Rein läeb nendega ühes, aga Madli jääb ja waatab
nendele järele.)

Madli: Nüüd on minul tarwis mõtelda, kudas
neid wastu wõtta, kui nad õhtul töölt tagasi
tulewad.

Kui kena ja meeldiw tütarlaps see Mäetalu
Kata on! Kahju, et meie perekonnad üksteisest nii
jähus peame elama. Kui hea meelega ma Mäetalu
Anuga tahaks rääkida.

(Anu tuleb nähtawale, Madli ruttab talle wastu, ja nende
terwitamine on väga lahke ja südamlük.)

Anu: Teil on täna talgud?

Madli: Jah, ma palun wabandada, et meie julgesime ka teie rahwast endile abiks paluda.

Anu: See on ju väga loomulik. On ju meil enam tööjõudu, ja sellepärast ei ole meil tarwis täna töötada lasta. Ka minu Katake ei jätnud mind rahule, enne kui ma teda pidin lubama teistega ühes tulla. Noored inimesed peawad üksteist ka näha saama ja tundma õppima.

Madli: See on ju väga ilus ja armas sinust, et sina ka oma tütrekest lubasid meie poole tulla. Sa wõid ka kõigiti ilma mureta ja kartmata olla, sest ma olen oma Hanssu manitsenud, et ta Kata wastu küll wiisakas tohib olla, aga ka iialgi oma armastuse tundmustest ei tohi rääkida, kui tal ehk sarnaseid tundmusi peaks olema.

Anu: Kas selleks siis nii suurt ettewaatusust peaks tarwis olema?

Madli: Oi, Jumal hoidku, kui minu poeg sarnaseid mõtteid peaks pähe wõtma. — Teie olete rikkad inimesed, aga meie oleme alles waesed algajad.

Anu: See wahe küll wist suurt ei tähenda. Mõni waene, kui tal ausad püüdmised ja hea tahtmine ei puudu, on rikkam, kui sarnane rikas, kellel paremad südame tundmused puuduwad. Sinu poeg Hans on tubli ja aus mees, ja mind rõõmutaks see ainult, kui meie laste wahel armastus peaks tekkima ja neid ühendama. Üks takistus wõiks selleks aga siiski olla, see on, et minu mees seda wist sugugi ei lubaks.

Madli: Seda usun ka mina, et see nii on.

Anu: Aga pole wiga, aeg annab head nõu. Tehku sinu Hans sooharimise kallal tubliste tööd

edasi, ja mina katsun oma nõrka jõudu selleks tarvitada, et oma mehe peale mõjuda. Minu mees on hea inimene, aga tema süda on tema waranduse küljes liiga kinni, nii et ta paremale südametundmusele liiga tõntsiks on läinud. Loota tohime ometi, et wõidame. Meie lapsed on weel mõlemad noored ja nad wõiwad ju mõne aasta oodata. Hakkawad teie soomaad paremine haljendama, siis tohin ma loota, et ka minu südamelikud soowid ja paremad püüdmised mitte ilma tagajärjeta ei ole. Seni ela hästi, ja head tulewikku!

Madli: Tänan wäga, ka mina soowin sinule ja sinu armsatele kõige paremat.

Eesriie langeb.

III. Etendus. (Sealsamas.)

(Sootalu õues. Madli üksinda.)

Madli: Aeg läheb lennates mööda. Nüüd olen ma oma õhtuse talitusega walmis saanud ja wõin wõõraid oodata.

Mis ma nendele pakkuda wõin, on ainult rõõsk piim ja wõileib. Wahest on nad ka sellega rahul, sest nad on ju kõik meie lahked ligimesed.

(Hakkab lauda katma.)

Siin loodusewäljal on lõbusam istuda kui toas, sest oleme ju kõik looduse lapsed. Ilus oleks, kui nad ka weidi laulaksid, kui nad aga mitte liiga wäsinud ei ole. (Kuuldub ju lauluheli.)

Sealt nad tulewadki. (Nad laulawad.)

1. Jo see taiwas weretäp,
Õdang jõuab kätte
Jo see kaste häämetäp
Kiik, mis tuleb ette.

Hainale sai kosutust,
Orasel ning lillel —
Egal ütel rõõmustust,
Mõtsal nii kui wiljal.

2. Kari tahab kodu pool'
Rõõmuga ju tulla,
Perenaistel olgu hool
Teda wastu wõtta;
Rühib aiast üsjaga
Hainu kostis wiima,
Perast andwa rahuga
Lehma meile piima.
3. Kõik weel enne magamist
Tõstwa oma hääle,
Ütlewa weel tennamist
Üles taiwa poole.
Konna krookswa rõõmsaste
Lehmä müügwa segi,
Sisask laulap armsaste
Mes ta päiwa nägi.
4. Illos õdang, sinolt kõik
Enda rõõmustawa —
See, kel om üts kuningriik,
Ning see kannataja,
Kõigest süda tunnistap,
Et kõik hää ning illos.
Jummal ilma walitsep —
Kitus olgu tälle.

Madli: Olete wist kõik ju wäga wäsinud.

I. Poiss: Ei sugugi, emakene!

Hans: Jumal on meile rõõmu ja elurõhkust
kinkinud, nii et meie wäsimust ei tunne.

Madli: Nüüd, mu kallid wõõrad, wõtke ka weidi õhturooga. Mul pole teile muud pakkuda kui piima ja wõileiba.

I. Poiss: Sest on küll, piim on ju kõige kosutawam toit. (Nad wõtawad klaasi piima wõi ka wõidleiba. Mõned istuwad, mõned ka seisawad, ja ajawad üksteisega juttu.)

Hans: Kõik minu kallid wõõrad (ta waatab aga Kata peale) — nad elagu, hurraa!

Miku: Minu Hans ja tema isa, nad elagu!

Kõik: Hurra, nad elagu!

Hans: Soowin, et ka Miku kord peremeheks saab, kus ka temal tükk sood harimiseks oleks. Hurra!

I. Poiss: Selle lõbusa õhtu lõpuks soowiks ma weel laulda:

„Et me oles rõõmuliku“

Kõik: Ja muidugi, laulame. (Nad laulawad.)

1. „Et me oles rõõmuliku,
Opetap meid Jummal ka!
Et me oles tenoliku,
Näitap taiwas meil ning maa.
2. Meie sõbra seltsin olgu
Õige rõõm ja waga meel,
Meie manu ära tulgu
Wiha, wain ja kuri keel!
3. Rahu, rõõm see walitsegu
Täämba kõige ilma pääl,
Meie sugu tunnistagu
Rõõmu, tenu meie hääl.

4. Jummal on suurt armu näitnu
Meie ihu, hengele,
Rõõmuga me süänt täitnu,
Näitkem armu wellele.

5. Welle arm saab soetama
Meile jäädwat rahu ka,
Meid saab tema õnnistama
Igawedse rõõmuga.

(Wõõrad lähewad.)

Hans: Ema, kas ma wõin neid saatma minna?

Madli: Ja muidugi! Mine saada Katake iluste kodu.

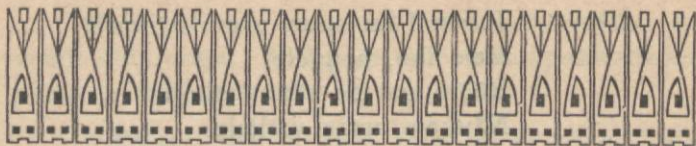
Kõik: Hurra! Elagu Hans ja Kati!

(Laulawad kolm korda)

„Nad elagu!“

Eesriie langeb.

Kolmas waatus.

(Sootalu Reinu majas. Kolm aastat hiljem.)

(Madli ja Rein.)

Madli: Kas tead, mis tähtis päew täna on?

Rein: Ei tea. Mis tähtsus tal siis on?

Madli: Täna kolme aasta eest algas meie sootöö orjus.

Rein: Ah ja, see on muidugi tähtis päew. Wäga hea, et sa seda meelde tuletad.

Orjuseks ei wõi seda meie tegewust mitte nimetada, sest orjuse töö seisab teiste woli ja sunduse all, aga meie oleme seda sooharimise tööd wabatahtlikult ja iseenda kasuks teinud. Nüüd ehk wõime ka rahul olla, sest Jumal on meie tegewust õnnistanud.

Madli: Ja muidugi. Mina olen väga tänulik. Tänulik Jumalale, ning ka minu mehele ja pojale. Mina ise wõisin seal kõige vähem aidata.

Rein: Noh, Madlike, ära ole nii liiga iseenda ärasalgaja. On ju perenaine maja waim. On majas elu ning edu, siis on edu ka maja ümbruses. Ka taimed ning meie noored wiljapuud tunnistawad perenaise osawust ja wirkust.

Madli: Muidugi pidi ka midagi minu walitsuse alla jääma; muidugi oli see minu uhkus, taimi aias umbrohist puhastada ja neid parajal ajal kasta ja walada. Aga see on wäike asi — haritud maa mul- las kaswatusetegewuses midagi kaasa aidata, selle wastu kui soomaad harida ja teda wiljakandjaks teha. Kui ilusaste need noored wiljapuud kaswa- wad. Need kaks õunapuud, mis Hans Kata nime pääle istutas, on iluste õitsema lõõnud.

Rein: Wististe teeb see temale enesele ka rõõmu. Meie poeg oskab eluwäärtusest ja looduse iludusest lugu pidada, ja see ongi, mis mind eluras- kusteski on rahustanud je rõõmustanud.

Madli: See rõõmustab ka mind ja saab ka minu wanaduses minu troost ning rõõm olema, ja ma palun Jumalat tema tulewiku eest.

Rein: Muidugi on Hansu pool elu weel Tõnu majas, ja kudas meie seal selle majaperemehega toime saame, on weel teadmata.

Madli: Loodame siiski, sest ka seal on õrn käsi inimlikkude paremate tundmuste kallal tööta- mas ja paremaid ühenduse radasid tasandamas. Saame näha, mis Hans ise selle kohta mõtleb.

(Waatab läbi akna wälja.)

Sealt ju meie poisid tulewaki. (Hans ja Miku astuwad sisse.)

Rein: Noh, Hans, mis sina nüüd oma tulewiku kohta mõtled?

Miku (Ruttu wahale): Meie läheme tulewal püha- päewal Hansuga kosja!

Hans: Aga, Miku, mis sa räägid!

Rein: Ega kosja asi ka paha ei oleks, kui aga selleks omakohane aeg on!

Hans: Liig wara see ka wist küll ei ole. Kui

teie, minu armsad wanemad, sellega nõus olete, siis ehk wõiks ju selle peale mõtelda.

Rein: Selle wastu ei ole mul midagi.

Madli: Ka mina olen sellega nõus.

Miku: Mina lähen peiupoisiks.

Rein: Ja mina isameheks.

Madli: Ega minagi siis, kui ema, ei wõi maha jääda.

Miku: Prawoo! Siis läheme kõik neljakesi pühapäewal Tõnu talu poole.

Rein: Selleks on ju weel pea nädal aega, sest täna on alles teispäew. Seda aega wõime selleks kasulikult tarwitada ja endid ette walmistada. Kas pole tõsi, Hans?

Hans: Ja muidugi, armas isa, ma tahaks oma Katakesele tükikese paradiisi chitada, ning ka teile-minu armsad wanemad.

Miku: Ja minule ei midagi?

Hans: Ka sina, Miku, ei ole sellest mitte wälja arwatud, waid sa jääd nagu perekonna liige meiega, kuni sa ise peremeheks saad.

Miku: Ja siis ehk hakkab ka mina oma soomaad harima.

Hans: Ja muidugi, muidugi! Täna, kui ma nurmel käisin, ärkas minus tänutundmus, et Jumal meie tööd ning waewa on õnnistanud, sest ka meie soonurmed hakkawad haljendama ja annawad meile tulewikuks head lootust.

Madli: Kas sa ka waatlesid, kudas Kata õunapuul ilusaste õitseb?

Hans: Ja muidugi, emakene. Ma olin ju hom, miku wara, enne kui suur pikne tõusis, aias. Päike tõusis iluste selges taewawõlwis ülesse, siis aga tulid mustad pilwed, ja just sealt Mäetalu tagant. Tae-

was läks ikka pimedamaks, kuni kange pikne-kärkimine kõik looduse nagu wärisema pani, nii kui teie seda ju isegi nägite.

Madli: Ka mind kohutas tänane pikne wäga, aga nüüd naeratab seda enam meile kõik loodus jälle wastu. Et need pilwed just sealt küljest, Tõnu talu tagant, taewa sõrwale ülesse tõusid, see ei tähenda ju midagi.

Hans: Muidugi ei tähenda see midagi. Ometi on minu äia poolt kõuemüristamist karta. Siiski loodan mina, et meie uus elu ka tema wastikud tundmused saab taltsutama ja tema südames kahjatsemist äratama.

Rein: Seda loodame. Ja nüüd lähme jälle oma töö ja talituse juurde.

Miku: Hans, aga pühapäewal —

Hans: Ja muidugi — pühapäewal.

Eesriie langeb.

II. Etendus.

(Mäetalu peremehe majas.)

(Anu ja Tõnu.)

Anu: Ilus ilm on täna.

Tõnu: No, mis siis?

Ann: Sellega wist tohin loota, et ka sinul hea tuju on ja mina iluste sinuga wõiksin rääkida.

Tõnu: Räägi aga.

Anu: Täna käis Sootalu Hans meie pool.

Tõnu: Mis ta siin siis tahtis?

Anu: Ta rääkis Kataga.

Tõnu: Rääkis Kataga? — Aga mis on temal Kataga rääkida?

Anu: Nad tahawad ju pea pulme teha.

Tõnu (Wihase!): Wõi nõnda! Nad sobitawad oma armastuse asju minu selja taga, ja nüüd! Tahawad pulme teha. Mul ilus pulmategija paar! Mina seda ei luba!

Anu: Ära nüüd pahanda, papikene. Täna on pühapäew, on ilus ilm ja sina hakkad jälle mürama ja müristama. Aga Tõnu! Ütle ometi, mis on sinul meie tütre õnne wastu? Kata ja Hans on kõige paremas eas, Kata 20 ja Hans 24 aastat wana.

Tõnu: See ei tähenda midagi. Kui mees ka 100 aastat wana oleks, aga rikas on, siis, ainult siis wõiks elust ja õnnest rääkida.

Anu: Mitte nii, armas mees. Ainult noorus on abielusse astumiseks kohane aeg. Ka waesus wõib õnne ja rikkuses õnnetust ette tulla. —

Minewal pühapäewal, kui inimesed kirikust kodupoole kõndisid, nägin ma üht noort abielu paari. Nad wist rõõmustasid looduse iludust imes- teledes, seda oli nende nägudest märgata. Seal tuli üks waene wastu ja nad andsid temale midagi, ja rikkad nad ei ole, seda ma tean. Seal nägin aga korraga üht rikast toredas wankris sõitwat. Ta tülitses ja wandus oma kutsarit, et see mitte tema tahtmise järele ei jaksa sõita.

Tõnu: Aga mis sa sellest minule räägid?

Anu: Ma räägin sellepärast, et näidata, kus õnn wõi õnnetus omakohane on. — Kes looduse iludusest aru saab, ja kellel armas on oma kaasini- mest aidata, see tunneb taewalikku rõõmu, aga kes wiha waenu oma südames kannab, see tunneb põrgu piina.

Tõnu: Nüüd tuled sa jälle oma südame hari- dusega minu kallale.

Anu: Ja muidugi, ma tulen ikka ja ikka sinu palwele. Ega siis Hansul ka mitte korda ei läinud ühe korraga soomaad põllumaaks teha, waid aegamööda. Ma räägin sinuga sellepärast, et ma sind armastan.

Tõnt: Kas tõeste sina ka minust lugu pead.

Anu: Ja muidugi. Ega ma siis muidu sind ja iseennast ei waewaks. Hans wõib rõõmuga oma töö ja waewa pääle tagasi waadata. Tema soomaast on ilus põllumaa saanud. Oma wõlad on ta ära maksnud, ja tal on ka korda läinud oma tulewiku eest muretseda.

Tõnu: Tõeste! Siis ei ole ta ju mitte enam waenè?

Anu: Ei sugugi. Ta on rikkam kui meie oleme, sest tal on enam ilu- ja õnnetundmist kui meil. Ta on ka ilusa wiljapuu-aia oma maja juurde asutanud, kus lilled õitsewad ja mesilased sumisewad, ja mina usun küll, et meie tütar seal õnnelik saab olema. Ega siis sina ka oma tütre õnne wastane ei taha olla?

Tõnu: Ei sugugi. Aga kudas seda asja nüüd jälle heaks teha, sest mina olen ikka nende wastu weidi kalk ja kare olnud.

Anu: Pole wiga. See jäta minu hooleks. Ehk läheme ükskord nende poole.

Tõnu: See wist ei lähe korda, et meie nende poole läheksime.

Anu: Wõib ka olla, et nad siia tulewad, sest ma olen sellest ju nagu midagi kuulnud. (Ta waatab aknast wälja) Ma näen kaugel inimesi meie poole tulewat. — Wõib olla, et nad ongi. — Ja muidugi — nad tulewad.

Tõnu (kargab üles): Anna minu parem kuub siia! (Anu aitab kuube selga panna, ja siis seatakse ruttu kaelarätik joonde.)

Anu: No nüüd wõib peigmeest wastu wõtta

Tõnu: Aga kus Kata on?

Anu: Ta wist on aias; küll ma tema kätte saan.

(Ukse pihta koputatakse. Anu teeb ukse lahti. Tulijad astuwad aegamööda ja ettewaatlikult tuppa.)

Miku: Tere hommikust!

Tõnu: Tere!

Rein: Andke andeks, kui teid wast eksitame.

Hans: Kas tohin paluda?

Anu: Aga, Tõnu, miks sa ei räägi?

Tõnu: Mul pole siin midagi andeks anda, waid just überpöördult. Minu asemel wõid nüüd sina rääkida, Anu. Hans on oma soomaa heaks teinud, ja sina oled minu südame tūmaks teinud. Wõib olla, wast wõib meie Kata siin sõna rääkida, aga kus ta on?

(Anu läheb aeda. Kõik ootawad põnewil, mis nüüd tuleb.)
Anu tuleb tagasi, Kata käekõrwal.)

Tõnu (Tõmbab Kata kättpidi Hansu poole ja küsib siis): Kas sa armastad seda meest?

Kata: Isa, ainult sinu luba järele on meie igatsus.

Hans: Ainult sinu õnnistust palume.

Tõnu: Minu luba on teil, mu lapsed. (Hans ja Kata langewad põlwili tema ette.) Saage õnnelikuks!

Anu: (Paneb omad käed nende kohal kokku.) Minu emalik õnnistus olgu teiega.

Madli: Ja minu pūhalik pūudmine on teie eest palwetada, mu lapsed.

Rein: Ja minu isalik hool jäägu teie saatjaks.

Anu: Nüüd on teil oma luba ja oma tuba!
(Nad kaisutawad, ja wanemad kaisutawad ka. Kõikide õnne-
tundmus on suur. Miku astub ette ja hüüab:)

Miku: Kas siis nii see ilus mäng peab lõppe-
ma? Kus jääwad siis pulmad?

Hans (Mikule): Ole wait!

Kata: Pulme pole meile tarwiski, sest meie
wanemad on meid juba ühendanud.

Anu: Ei mitte nii, mu tütar, ka Jumala õnnis-
tust peame paluma. Kas mätetad weel, Katake,
kui sa lapsena oma käekesed kokku panid ja Isa
taewas palusid?

Kata: Ja, ema, need lapselikud tundmused ja
sinu emalik õpetus ei unune iialgi, nad peawad
minu elu juhtijaks olema, kuni elu otsani.

Madli (Hansule): Kas mäletad weel, kui sina
sooharimise kallal oma tööd algasid?

Hans: Jah, ema, sooharimine on minu jagu,
ja südame haridus on minu Katakese osa.

(Nad kaisutawad. Ka wanemad on rõõmsad ja kaisutawad.
Miku astub ette.)

Miku: Prawoo, prawoo! Aga kus jääwad siis
pulmad?

Hans: Aga Miku, mis sa räägid?

Rein: Jah, Mikul on õigus. Enne kuuluta-
takse kirikus kolm korda, ja siis saawad kolme
nädala pärast meie kodus pulmad olema.

Tõnu: Ja muidugi, Siis kolme nädala pärast
pulmad!

Miku: Prawoo! Siis pulmad, pulmad!

Eesriie langeb.

Neljas waatus.

(Mäe talu elumajas. Kata istub ja pühib silmi. Anu astub tema juurde.)

Anu: Miks sa nutad, mu laps?

Kata: Oh ema, ma nägin wäga paha und.

Anu: Noh, mis sa siis unes nägid?

Kata: Ma nägin unes, et ma kõndisin Hansu aias ja noppisin seal lillesid, seal tuli Hansu ema ja ütles: „Mis sa nupid lillesid, sa rumal tüdruk, need on ju Hansu lilled.“

(Kata pühib jälle silmi.)

Miks ma ei peaks siis mitte lillesid noppida tohtima, mis Hansu omad on?

Anu: Uni on uni. Wõid ilma mureta olla, mis Hansu oma, see saab ka sinu oma olema.

Kata: Aga miks ta minule ütles: „Sina rumal tüdruk“.

Anu: Kui ta seda ütles, siis wõib sellel unel just ümberpöörduud tähendus olla, ja sinu ämm saab sinule ilmsi õige hella ja helde olema. (Kata naeratab.) Imelik on aga see, et Hans ka und on näinud, ja selsamal ööl, nagu Miku, kes täna siin käis, minule seletas.

Kata: No, mis on Hans unes näinud?

Anu: Hans olewat hommiku õige wara oma aias käinud ja seal olewat õöpik toomingal ime ilusaste laulnud. Sina olewat seal lilledest ilusa pärja teinud. Hans olewat siis kolm roosi õit sinna juurde lisanud ja siis selle pärja sinu pea peale pannud.

Kas ei ole tore unenägu?

Kata: Aga mis see peaks tähendama?

Anu: Unenägemine ei tähenda küll midagi, aga sellele unele wõiks ehk küll hõlpsaste tähendust juurde lisada. — Õöpiku laul tähendab õrnust ja iludust. See haljas ilus pärg on truudus, ja mirdi wanik, ta ehib pea sinu peakest. Kolm roosi-õit tähendawad armastust ja kolme päewa, sest kolme päewa pärast paneb Hans sinule mirdi-pärja pähe.

Kata (naeratab): Ma olen küll rumal tüdruk, et mina ka paremat und ei näinud.

Anu: Ja rumalust wõib siin ka lapsikuks nimetada, sest püha kiri ütleb: „Kes ei ole, kui needsinatsed lapsed, need ei saa mitte taewariiki“. Aga läheme unenägudest ilmlise ja igapäewase tegewuse juurde. Sinul on weel mõndagi teha ja õppida, kus sa nüüd tüdruku seisusest abielu seisusesse astud.

Armas tütar! Pea ikka meeles, mis ma sulle olen õpetanud. Mitte ikka ei sära meile taewalik päike wastu, ja mitte ikka ei õitse abielus õnne ja rõõmu õied. Ole alandlik oma mehele, siis armastab ta sind, ole allaandlik oma saatusele ja jumalikule olewusele, siis ei tunne sa ennast kunagi õnnetu olewat. Siis saab Jumala õnnistus sinule osaks, mida mina, sinu ema, sinule südamest soowin.

Kata (kaisutab ema): Ema, ma tänan sind kõigest südamest.

Tõnu (Tõnu astub sisse): No, mis teie seal räägite?

Anu: Ei midagi. Andsin ainult mõnda emalikku nõu meie tütrekesele, kes nüüd veel wiimaseid päiwi siin oma wanemate majas mööda saadab.

Tõnu: See on ilus sinust, Anu.

Katake, võta oma ema õpetused südamesse. Inimene õpib nii kaua kui ta elab. Minule kipub juba wanadus peale, aga siiski võin ma mõndagi veel õppida. Ma saan aru, et peale ilmliku waranduse veel midagi kõrgemat olemas on, mis meie ilmareisi kergendab ja õnnestab, see on eluväärtus ja allaandmus looduse wägedele ja jumalikule olewusele.

Warandus, mis ma olen kogunud, jääb meist järele sinule, ja sina võid oma tahtmise järele selle üle walitseda.

Kata: Ja minul ei ole muud kui tänutundmus, mis ma teile pühendan, minu armsad wanemad.
(Nad suudlewad)

Eesriie langeb.

II. Etendus.

(Sootalu majas. Hans üksinda.)

Hans: Kolm päewa on möödas, ja veel ühtegi teadmist Katast. Ja minu sinnaminek ei ole ka wist sünnis? Kus pagana kätte see Miku peaks jääma? Ta peaks sealt ju ammu tagasi olema?

(Ta sammub rahutult mööda tuba. Miku astub sisse.)

Hans: No, Miku! Mis Kata teeb?

Miku: Ei tea.

Hans: Kas sa temaga siis ei rääkinud?

Miku: Ei sugugi, ja ei näinud ka Kata warjugi. Ma rääkisin tema emaga ja sain teada, et ta ikka weel elab, ja et ta seal weel see nädal alles hoitakse, siis aga pead sa tema sealt ära tooma.

Hans: Aga miks sa siis Kataga ei rääkinud?

Miku: Ei tohtinud. Ma kartsin, et sina lööd mind surnuks, sest mina hakkasin ka Katast weidi lugu pidama.

Hans: Mis sa lobised, räägi seda, mis tarwis.

Miku: No no, pole sinul siiski mitte tarwis nii väga karta. Sinu Kata on noor ja sellepärast näitab ta sinule kõigeilusam inimene ilmas olewat, pole aga mitte nii. Minu wanaema pole noor, aga ta on siiski ilus. Kõik ütlewad, et minu wanaema õige ilus inimene olewat.

Hans: Kas sina tahad siis omale õige wana pruudi walida?

Miku: No, ega ma siis oma wanaema omale naiseks ei wõi wõtta. Küll ma tean, kelle ma wõtan, kui sina aga aitad minule üht tükki soomaad omandada.

Hans: No kelle sa siis omale wõtad?

Miku: Järwe Reinu tütre Liisi. Sellele ma ütleksin küll: „Tule, tule, tuike, kuku minu kaenlasse.“ Ta on imeilus. Sinu Katast ta ei jää sugugi taha, käib weel ettegi.

Hans: Sina lambapea!

Miku: Mis sa ütlesid, Hans? Wõta oma sõna tagasi!

Hans: Ja muidugi, niipea kui sina oma soomaa kätte saad, siis ma ütlen: „Miku ei ole mitte lambapea, waid ta on soosongija.“

Hans: Siis lepime ära. Anna käpp!

(Nad lõowad käed kokku.)

Hans: Mine nüüd oma töö juurde, mina tahan ükski olla. (Miku läheb, waatab aga ümber ja ütleb nagu iseendale.) Ta tahab ükski olla? Ega ta ennast siis ometi ära tapma ei hakka?

Hans: Tubli poiss ja tubli töömees on Miku, aga tal näitab ometi eht täielik mehe meel nagu puuduwat. — Noh, eks ma katsu teda paremine kaswatada. — Ega igakord ikka naljatada ei tohi.

Ikka weel oota ja oota. Oodata on küll igaw, aga armas on ometi, kui midagi on oodata. Õeldakse, et kuninga kroon ei olewatki nii armas kanda, kui teda wõita ja omandada. Aga ütleme — ta on ikka armas kanda kah! —

(Sisse astuwad Rein ja Madli.)

Rein: No, mu poeg, nüüd saad sina peremeheks ja mina jään sulaseks.

Hans: Aga, isa, mis sa räägid, oleme ju seni mõlemad peremehed olnud. Sulase tundmust ei ole mul ju kunagi olnud, ja nüüd peaksid weel sina seda tundma. — Ei, peremehe au jäägu ikka sinule, kuni taewataat sinule elupäewi kingib.

Rein: See on ilus sinust, ja minu isalik kaas-tundmus ja tugi jäägu sinule kuni minu surmani. Jumal õnnistagu sinu uut elujärge, mu poeg.

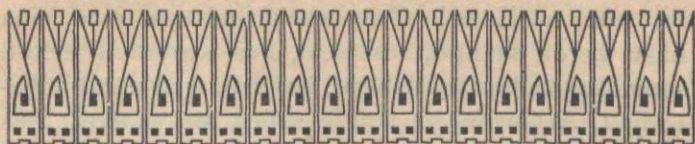
Madli: Hans, sina oled minu armas poeg, nii-sama saab ka sinu Katakene minule ikka armas olema.

Hans: Ma tänan teid südamest, minu armsad wanemad!

Eesriie langeb.

Wiies waatus.

(Mäetalu majas.)

I. Etendus.

(Laulatatud noorpaar, Hans ja Kata, keskkohal, nende ligi-
dal õpetaja ja noorpaari wanemad. — Lauljad on ju ka sinna
ligidale parajale kohale paigutatud.)

Õpetaja: Siin on täna rõõmupidu, ja mina, kui
teie hingekarjane, ei taha teie rõõmu mitte alandada,
waid ülendada.

Armas noorpaar! Teie olete kirikus altari ees
Jumala õnnistuse wastu wõtnud. Siin tuletan ma
teile ainult meelde, et Jumala waim mitte üksnes
kirikus ei ole, waid kõigil pool olemas on ja ilma
ning inimesi elustab ja õnnistab. Ta jäägu ka teie
abielu juhtijaks, nii et paremad ja pühalikumad
püüdmised teilt üialgi ei lahkuks.

Armsad wanemad! Täna on rõõmupidu ja
ometi paisuwad pisarad teie silmades, aga need on
rõõmupisarad. Teie ei anna oma tütart mitte kuhu-
gile wõõrsile, waid teie annate ta tema omale, sest
mees ja naine on ühendatud, nad on üks, ja teie
ning Jumala õnnistus saawad nende juhtijaks olema.

Armas Hans! Oma sooharimisega oled sina hästi korda saanud, sest seal, kus waremalt inetud soomülkad silma paistsiwad, haljendawad nüüd wiljajäljad. Armastus on sinule selles raskes töös abiks olnud, sinu jõudu kinnitanud ja sinu tegewust kergendanud. Nüüd oled sina oma armastuse sibile jõudnud ja abikaasa leidnud, kes sinule rõõmu teeb. Ta saab nurmelt ja niidult sinilillesid ja õnnelõilmeid noppima ja sinu elumaja ehtima. — Sinu pühalikum kohus olgu ka temale ikka rõõmu valmistada ja teda oma armastuse kätel kanda, kuni elu otsani.

Ei ole mitte hea, et inimene üksinda on, sest ta on kui känd, mis teistest haljendawaist puudest eemal seisab.

Ikka ei ole mitte taewaliku päikese kiired inimese eluradasid walgustamas ja juhtimas, waid sagedaste kipuwad tumedad pilwed neid warjama, ja ilus on, kui inimesed ikka ühiselt püüawad rõõmu ja kurbtust kanda.

Abielu on õnnistatud elu, ja kus süda tõelikult ja jäädawalt teise südame omale on leidnud, seal awaneb nendele taewas ju siin maailmas, ja inglite koorid laulawad Halleluuja! Ka meie laul kõlagu kui kiituse ja tänu tundmus ülesse taewa poole, kust kõik hea ja õnnistus tuleb.

„Wõta nüüd Issandat, wägewat kuningat kiita!“

(Lauldes.)

1. Wõta nüüd Issandat, wägewat kuningat, kiita, Oh minu hingeke, ära sa aega nüüd wiida! Rõõmusta meel, Hõisates laula, mu keel! Kandled ja pasunad hüüdku!

2. Kiida nüüd Issandat, kes on kõik targaste seadnud, Kes kotka tiibadel wägewast ikka sind kannud, Hoiab sind ka, Nõnda kui himustad sa. Eks ole seda sa tunnud?

3. Kiida nüüd Issandat, kes sind on kauniste loonud, Kes sulle terwist on andnud, ja rahu sull, toonud; Häda sees ka On oma tiiwaga ta Hoolsast ja heldest sind katnud.

4. Kiida nüüd Issandat, kes sulle sigidust annud, Kes sulle taewas ka õndsuse walmis on pannud, Mõtle see peal', Et Kõigewägewam teal Ikka kui Isa sind kannud.

5. Kiida nüüd Issandat, kiida, hing, Jumala nime, Mis iial liigub, see kiitku, sest tema teeb imet! Su walgus ta: Oh seda mäleta sa! Sest ütle kiites nüüd: Aamen.

II. etendus.

Sootalu õues.

(Kõik tantsiwad, kas muusika järele wõi ka ilma muusikata. Siis astub Miku ette ja hüüab:)

Nüüd on wist aeg, kus pruudist noorik saab, ja pruudipärg ühele neiule jääb.

(Nüüd astuwad pruutneitsid pruudi ümber ja laulawad ümberringi käies.)

Me pruudipärga punume

Sull' kaunil roosi lillil'

Ja tantsule sind saadame

Nüüd kenal pulmapillil.

Ilus haljas, ilus haljas,

Ilus haljas pruudipärg.

Mul aias kaswab kauniste
Küll mirta mitmet sugu!
Kus wiibib armas peiuke,
Kas neist ei peeta lugu?
Ilus haljas, ilus haljas
Ilus haljas pruudi pärg.

Pruut ketras seitse aastat teed
Kuldlõnga wärtnal walmis,
Kui hebemed nii peeniksed
Ta ehted kodus, palmis.
Ilus haljas, ilus haljas,
Ilus haljas pruudi pärg.

Kui seitse aastat mööda said,
Siis tuli koju peiu,
Ja et ta pulmad kaasa tõi,
Meilt pärja pärib neiu.
Ilus haljas, ilus haljas,
Ilus haljas pruudi pärg.

(Et pruudil küll silmad seotud on, trehwab ta siiski mõeldud koha ja paneb pärga Liisi pähe.)

Miku: (rõõmsalt) Wõi siis Liisi sai pruudi-pärga!

(Siis tuleb peigmees, müts peas ja silmad kinni, peiupoiste keskele, kes ka temale pruudipärja laulu laulawad. Laulu lõpul trehwab siis Hans Mikut, kellele ta mütsi pähe paneb.
Kõik hüüawad p r a w o o !)

Miku: Kas tõeste?

(Ta kääneb laiali kätega Leeni poole. Leeni tõrjub aga Miku tagasi.)

Leeni: Ei ei, niikaugel ei ole meie asi ometi weel mitte.

Hans: Aga Miku, oota ometi, sul pole omale weel soolappigi omandatud.

(Miku wõtab mütsi peast maha ja ohkab.)

Miku: Pean siis ometi weel ootama.

(Siis kääneb Leeni poole.)

Aga siis, Leenike! „Tule tule tuike, kuku minu kaenlasse.“

Kõik hüüavad: Prawoo, prawoo!

(Nüüd koguvad pruutneitsid Kata ümber ja panewad talle kas tanu, wõi tanu asemele ühe tanu märgi, mis teda noorikuks tähendab, pähe. Selle järele lauldakse pühalikult:)

„Armastus meil awab taewa,
Kus ei ole häda waewa,
Kus ei ole kaduwust.
Eluaeg on lühikene,
Armastus on igawene,
Andkem kätt siis sõpruses.

(Hans ligeneb Katale, nad annawad kätt ja suudlewad ja Kata toetab Hansu najale. — Weidi wiibimise järele astub Miku ette ja räägib.)

Miku: See on ju ilus ja liigutaw, aga et see pidu mitte wäga haledaks ja igawaks ei läheks, panen ma ette, jälle seda toredat wana laulu laulda.
(Ta lööb ise takti ja laulab.)

Miku: Hans oli aus saunamees,
Saun oli suure metsa sees,
Hundid, karud käisid seal
Rebane istus katuse peal.

(Miku kääneb enda ümber, ta imestab ja wihastab, miks keegi ühes ei laulnud ja hüüab):

Laulge ometi!

(Koor hakkab otsekohe laulma)

„Hans oli tubli põllumees,
Töötas, haris maad ja sood.
Nüüd on tema rikas mees
Abielu õnne sees.“

Miku: Wiis on õige, aga sõnad mitte. Kui nõnda edasi läheb, siis on pea kõik meie wanawara mokas.

Hans: Kuule, Miku, ära waewa ennast asjata. Hoia oma jõudu kasulikuks töötamiseks, siis hakkab ka sinu soomaa wilja kandma ja laulame ka sinule:

„Miku on nüüd rikas mees
Abielu õnne sees.“

Miku: Oh kui ilus see oleks! Aga Hans, meie oleme ju ühes töötanud ja sinu soomaad ühes harinud, mispärast ei peaks mina ka sinu pulma hoogu lustilikult kaasa tegema. Sa ütled wahete wahel, mina ei pidawat mitte rääkima. Luba ikka ka minule siin kaasa rääkida.

Hans: No siis räägi.

Miku (weidi upsakalt): Minu ausad pulmawõõrad! Mina armastan wana moodi, wana pruuki ja wanawara, aga kahjuks lähewad kõik need wanad laulud ja mängud kaduma. Nüüd ei ole ka enam seda kallist karjajaaku ega porujommi, mis inimesi elustaks ja mõnegi pea kihama paneks, sellepärast olete teie nii uimased ja unised. (Ta wõtab kuskilt ühe põlle sarnase riide, paneb ta laua peale ja ütleb!) Waat, siin on üks ilus wana pruuk: Paigakem pruudi põlle!

(Wõtab rahatüki taskust ja lööb sellega laua peale. Paljud teewad temale seda järele ja panewad raha põlle peale. Siis wõtab Miku selle raha põllega kokku, kõlistab ja ütleb: Nii kõlisegu meie nooriku õnn! ja annab siis raha põllega Kata kätte.)

Kata: Tänan sind, Miku! Selle raha eest

istutan ma mirdipuu, mille oksad sinu kallimale mirdipärja kaswatawad. (Miku tänab ja teised laksutawad käsa.)

Hans: Kuule, Miku! Sinu wanawara ei-meeldi minule, ja sinu põllepaikamine ei ole ka enam meie aja kohane. Sinu põllepaikamise raha wõiksid sa sõjas-kannatajate heaks wiia, kui mitte minu Katake teda sinu tulewase pruudi heaks ei oleks mõelnud. Kõik ei ole mitte kuld, mis hiilgab, ja kõik ei ole mitte hea ja ilus ju sellepärast, et ta wana on. Mina austan wanaaja mälestusi, aga et meie aeg selleks liialdab ning ka wanast mullast püüab wanast kulda näidelda, siis wähendab see üleüldist asja wäärtust, ja mina tahaks selle peale enam rõhku panna, et ka meie aeg meie tulewikule midagi ilusat ja kasulikku järele jätaks. Mis meie kipume nii kaugele minewikusse, kus meie uuema aja laulukesed ju kipuwad kaduma minema, sest ka uus läheb wanaks. Enamiste need laulukesed, mis meie siin laulsime, ei ole mitte liiga wanad, nad ei ole mitte wanemad kui minu wanaisa oli, ja mina olen nad oma isalt õppinud. Mind saaks rõõmustama selleks midagi kaasa aidata, et nad mitte unustusesse ei uinuks. Nüüd on ilus suine aeg, ja ma paneks ette, nüüd, minu pidu lõpul, weel seda ilusat suwelaulu laulda: „Ju nurme omma wallale“, ja just minu wana keelemurde järele. (Nad laulwad.)

„Jo nurme omma wallale
Ja ait nink kõlgus täis,
Seeperast meie laulame,
Et meie rõõm nüüd näis.

Kuis põld om illos kewäde
Kui lilli kaswawa
Ja aian wäega rõõmsaste
Kik puu jo õitsewa,

Ent ilosam kui kuld om tõest
See rōa kõrreke,
Kumb kumardab meid selle eest,
Et tööd me tegime.

Ja ega kõrs and tagasi
Meil mitu terake
See üte eest, mes külweti
Ning kaswi rõõmsaste.

Sest nüüd, mes Jummal andnu tääl,
Me koorma paneme,
See põimja tütrik istub pääl,
Poiss kargab kõrwale

Siis sööme leiba rõõmuga
Nüüd oma waewa eest,
See ritsik saina waiel ka
Om meie mängumees.

(Eesriie langeb ja siis tuleb elus pilt. Tagumine sein weidi lillewanikutega ehitud, keskkohal, weidi kõrgemal kohal noorpaar, nende eel madalamal Miku Liisiga. Mõlemil pool noorepaari wanemad n. n. e. Kui eesriie lahti läheb, siis laulawad lauljad lawa taga ühe wärsi sellest pulmalaulust)

„Tulge kokku, pulmarahwas.“

Tulge kokku, pulma rahwas,
Saagu lauldud pulmalaul:
Üksik elu — wilets elu,
Pea langeb üksik hing.
Juba Aadamale paradiisis
Eewa walmistati abikaasaks,
Et kõik ühes pidi kandma
Olgu rõõm ehk wiletsus.

(Siis hüütakse p r a w o o ja pillutakse mõlemilt poolt lawa
peale lillesid ja haljaid oksakesi.)

(Lõpp.)

Lisa.

Laulukesed, mis siin sees leiduwad, on enamiste praost I. P. Rothi omad. Neid lauldi minu nooruse eas ja nad olid lugupeetud rahwalaulud.

Praost Roth oli aastal 1789—1818 Kanapa kiriku õpetaja ja ta jättis rahwale armsa mälestuse järele.

Praost Roth oli wist esimene, kes rahwalaulusid kirjutas ning õpetas, ja ta nimetas neid rõõmulauludeks.

Tema kihelkonnakool oli haruldane ja wist esimene sarnane kool meie maal. Peale kooliõpetuse harjutati seal ka mõnda käsitööd ja sporti, wõi jõuharjutusi, mis tookord küll wist haruldane nähtus oli.

Ju 50 aastat tagasi, kus ma ühte ju kaunis elatanud meest tundsin, kes õpetaja Rothi kooli õpilane oli olnud ja teadis minule temast ja tema koolist rääkida. See mees oli Jüri Hammer.

Tookord oli kooliharidus eestlaste keskel haruldane asi, ja kes temast ju weidi osa sai, ei taht-

nud mitte enam talupoja sulasena teenida, ja nii oli lugu ka J. Hammeriga.

Jüri Hammer teenis esiteks maatöö kallal talupoja sulasena, siis Erastwere mõisas karjapoisisina, siis kubjana ja wiimaks Erastwere mõisa walitsejana, milles ametis ta ka kõrges wanaduses suri.

Nimetatud lauludest andis minule kadunud õpetaja Roth'i tütrepoeg, õpetaja Masnig, wihukese. Ma wõtsin nendest ära kirja ja see orginalkiri, 23 laulu, sai üliõpilase hr. Maasiku läbi Tartu Eesti Üliõpilaste Seltsile pühendatud.

Üht minuaegset, wanematest luuletajatest ma mäletan weel, see oli Tamme koolmeister Saar (Kanapä kihelkonnas). Ka tema laulud näiwad unustusesse uinuwat, kuna ometi püütakse weel midagi leida ja kätte saada.

Üks tuntud Saare lauludest on „Weneusu laul“, milleks ta oma eksiarwamiste eest trahwitud sai. Ta pidi Tartu wangimajas paar kuud istuma, kus ta, tema oma luule järele, suures kiwimajas enda õige uhke tundis olewat. Ta olewat, kui walla koolmeister, talulapsi weel suitsuses rehetoas pidanud õpetama. Seal wangimajas on ta weel „tubakalaulu“ ja weel mõndagi naljalaulu kirjutanud.

Kas meie wanawara korjajad ei tahaks ka neid unustusse jäänud uuema aja luuletusi tähelepanemise wääriliseks arwata ja neid ülesse otsida? Nad ehk leiduwad weel hõlpsamine ja neis ehk leidub weel enam tuuma, kui mõnes suure waewaga otsi-

tud wanawara luuletuses? Eks nad wanane ka aegapidi. —

Hea ja paha wahel on ikka tarwis wahet teha, ja wananemine ei tee iga asja mitte paremaks. Kui aga ju sellepärast midagi heaks arwatakse, et ta wana on, siis on see eksiariwamine. Wanaaja mälestuste korjamistel rahwa suust wõib ainult seal wäärtus olla, kus keegi sellest wanast materjalist midagi uueste teeb ja loob, sest see uus saab ju ka wanaks. Nii on igal ajal selleks asja edendatud ja nii on meie Dr. Kreutzwald ka seda wanawara mälestust edendanud ja sellega kirjandusele hea lisa annud. Nüüd jäägu tema kirjandus i l m m u u t m a t a k s.

Korjatakse aga seda (nõndanimetatud wanawara) ikka hulga wiisi edasi, ilma et keegi sellest midagi huwitawat teeks ehk looks, siis jääks see suur kogu küll ehk asjata meistrit ootama, kes teda kui ehitamise materjali wõiks tarwitada.

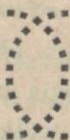
Igal ajal on ikka midagi, mis oma aja armsamaks lapseks wõiks nimetada. Kus kunst õitseb, seal pole inimestel mitte aega liiga minewikus wõi liiga tulewikus wiibida, waid nad töötawad ja elawad oma ajale ja jätawad ka oma tulewikule waranduse järele, mis mitte nii hõlpsaste kadumist ei karda.

Meie aja armsam laps näitab wanawara olewat. Ta näitab kunsti asemele astuwat, kes ju surmale ähwardab suikuda, sest kunsti tegewus on kõiges Europas langemas.

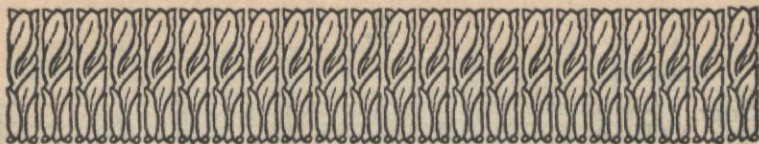
Meie aja hülgawam külg on kõiksugused praktilikud ülesleidused ja tema nõrk külg — kunst, paremad tundmused ja südameharidus.

Kas ei wõiks meie õpilased ning üleüldse meie noorsugu oma kallist aega kasulikumalt, kui harjunud wiisi järele wanawara korjamiseks, tarwitada? Mina mõtlen: enam meie olewikule elada ja töötada. Siis ehk jaksame oma aega paremine teenida ja jätaksime ka meie tulewikule parema ja tõelikuma waimuwara järele, mis mitte kadumist ei karda.

A. Weizenberg.

1.

Sopr.
Alti

1. Hans o - li auu - sa sau - na - mees,

Ten.
Bass

saun o - li suu - re met-sa sees. Hundid, karud

käi - sid seal re - ba - ne is - tus ka - tu - se peal.

2.

Allegretto.

Sopr.
AltiTen.
Bass

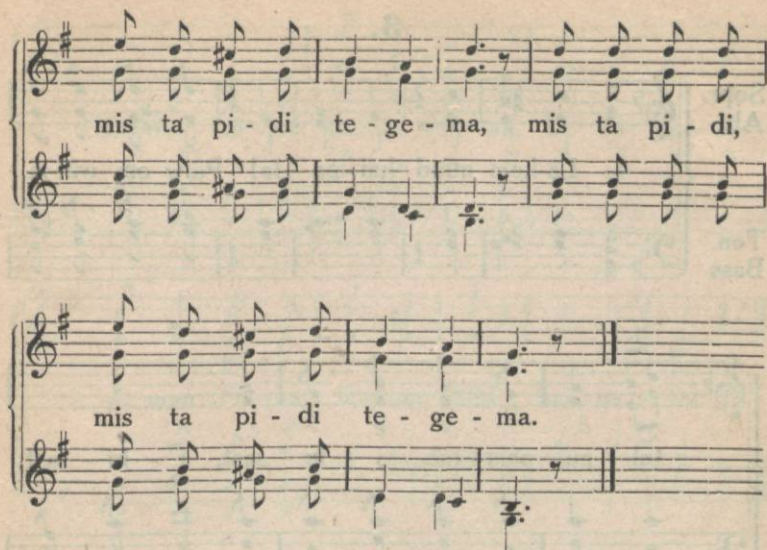
1. Mei - e Mih - kel mul - lu ju - ba

pi - di kos - ja mi - ne - ma, pi - di kos - ja

mi - ne - ma, a - ga pol-nud pruu-ti tea - da,

mis ta pi - di te - ge - ma, mis ta pi - di,

2. Üle mullu Mihkel muidu
Oleks saanud joonele,
Aga ajad olid kallid, —
Asi jäi siis pooleli.

3. Mitu aastat enne seda
Mihklil ikka õnnetus:
Millal saan ei saanud walmis,
Millal muidu äpardus.

4. Nõnda'p siis need ajad läh'wad
Hallakas ju Mihkli pää,
Iga talw ta kosja ehib,
Nõuu ei iial korda läe.

5. Mihkel, Mihkel, mina usun,
Peiuks jääd sa igawest',
lialgi ei too sa koju
Endal' kallist kaasakest!

A. Haawa.

3.

Sopr.
Alti

1. Lä-kem nüüd hai-na-le! Päiw om wäl-ja

Ten.
Bass

tul - nu, pais - tab i - lu - sast, i - lu - sast,

kaw - wa om meil ol - nu pil - we pi - me-

dus; pi-me-dus, lä-kem nüüd hai-na-le!

pi - me-dus,

laul-den lää - me hai - na wôt - ma, ke es pe - as

se man töt - ma, lä - kem nüüd hai - na - le!

2. Illus om hainamaa
 Kui ta kaarin saisab
 Pikkan joonen weel,
 Nink kui päiwlik paistab
 Noore kaste pääl'.
 Illus om hainamaa,
 Pea aetas so kokko
 Pantas üles suurte rukka
 Illus om hainamaa.

3. Rühike tütriku,
 Et saas kuhja luwwa
 Enne õddankut;
 Wirgembal' saap tuwwa
 Lilliwanikut,
 Rühike welitse,
 Täütke kuhja pesa häste,
 Tekke tööd iks ilosaste .
 Rühhike welitse!

4.

1. Jo see taewas we - re - tab õddang jõwwab

2. Hainale sai kosutust
Orrasel' nink lillil'
Egal üttel rõõmustust
Mõtsal nii kui wiljal'.

3. Kari tahhap koddo pool'
Rõõmuga ju tulla
Perre naisel om jo hool
Tedda wastu wõtta.

4. Rühip aiast üsjaga
Hainu kostis wiima,
Perast andwa rahoga
Lehma meile piima.

5. Kik weel enne magamist,
Tõstwa oma hääle,
Ütlewa weel tänamist
Üles taiwa poole.

6. Konna krookswa rõõmsaste,
Lehma müügwa seggi,
Sisask laulab armsaste
Mis ta päiwa näggi.

7. Illos õddang sinnost kik
Henda rõõmustawa.
Se kel om üts kuningriik
Nink se kannataja.

8. Kikist südda tunnistap,
Et kik hää nink illos, —
Jummal ilman wallitsep
Kittus olgu tällel

5.

Sopr.
Alti

1. Et me o - les rõõ - mu - lik - ku

Ten.
Bass

o - pe - tab meid Ju - mal ka; et me o - leks

tä - nu - li - ku näi - tab tae - was meil ning maa.

2. Meie sõbra seltsin olgu
Õige rõõm ja waga meel,
Meie mano ärgu tulgu
Wiha wain ja kuri keel.

3. Rahu, rõõm see walitsegu
Tämpä kige ilma pääl,
Meie sugu tunnistagu,
Rõõmu, tunku, meie hääl.

4. Jummal om suurt armu näütnu
Meie iho, hingele,
Rõõmuga me sõänd täütnu,
Näutkem armu wellele.

5. Welle arm saab soetama
Meile jäädwat raho ka,
Meid saap tema õnnistama
Iggawetse rõõmuga!

6.

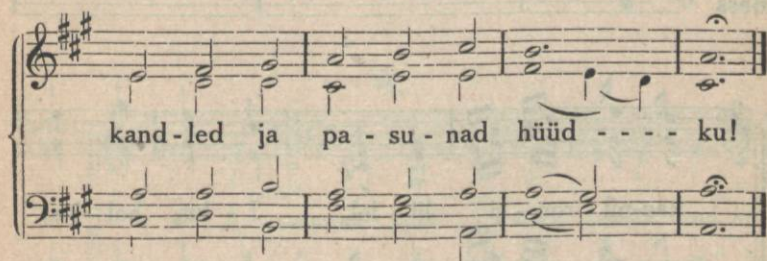
Sopr.
Alti

1. Wô - ta nüüd Is - san - dat wä - ge - wat
Oh mi - nu hin - ge - ke ä - ra sa

Ten.
Bass

ku - nin - gat kii - - - - ta, rõõ - mus - ta
ae - ga nüüd wii - - - - da,

2. Kiida nüüd Issandat, kes on kõik targaste seadnud,
Kes kotka tiibadel wägewast ikka sind kannud,
Hoiab sind ka
Nõnda kui himustad sa,
Eks ole seda sa tunnud!

3. Kiida nüüd Issandat, kes sind on kauniste loonud,
Kes sulle terwist on annud, ja rahu sul toonud;
Häda sees ka
On oma tiiwaga ta
Hoolsast ja heldest sind katnud.

4. Kiida nüüd Issandat, kes sulle sigidust annud,
Kes sulle taewas ka õndsuse walmis on pannud
Mõtle see peal',
Et kõigewägewam teal
Ikka kui Isa sind kannud.

5. Kiida nüüd Issandat, kiida hing Jumala nime,
Mis iial liigub, see kiitku, sest tema teeb imet! .
Su walgus ta;
Oh seda mäleta sa!
Sest ütle kiites nüüd: Amen.

Sopr.
Alti

1. Me pruu - di pār - ga pu - nu - me Sull
Ja tant - su - le sind saa - da - me nüüd

Ten.
Bass

kau-nil roo - si lil - lel, I - lus, hal - jas,

i - lus hal - jas, i - lus kal - jas pruudi pärg.

2. Mul aias kasvab kauniste
Küll mirta mitmed sugu!
Kus wiibib armas peiuke,
Kas neist ei pea lugu?
Ilus haljas, ilus haljas
Ilus haljas pruudi pärg.

3. Pruut ketras seitse aasta teed
Kuldlõnga wärtnal walmis,
Kui hebemed nii peenik'sed

Ta ehted kudas, palmis.
 Ilus haljas, ilus haljas
 Ilus haljas pruudi pärg.

4. Kui seitse aastat mööda said,
 Siis tuli koju peiu,
 Ja et ta pulmad kaasa tõi
 Meilt pärga pärib neiu.
 Ilus haljas, ilus haljas,
 Ilus haljas pruudi pärg.

8.

Sopr.
 Alt
 Ten.
 Bass

1. Ar - mas - tus meil a - wab taewa, kus ei

o - le hä - da, wae-wa, kus ei o - le ka-du-

wust, kus ei o - le ka - du - wust. E - lu

aeg on lü - hi - ke - ne, ar-mas-tus on i - ga

we - ne, and-kem kätt siis sõp - ru - sen, andkem

kätt siis sõp - ru - sen, sõp - ru - sen!

9.

Sopr.
Alti

1. Jo nur - me o - ma wal - la - le, ja

Ten.
Bass

ait ning kõl-gus täis,

see - pä - rast mei - e

lau - la - me, et mei - e rōõm nüüd näüs.

2. Küll põld om illos kewäde

Kui lilli kaswawa

Ja aina wäega rōõmsaste

Kik puu jo õitsewa.

3. Ent illosam kui kuld om tõest'

Se rōä kõrreke,

Kumb kumardab meid nüüd se eest,

Et tööd me tegime.

4. Jo aga kõrs and tagasi

Meil mitu terrake

Se ütte eest mis külweti

Ning kaswi rōõmsaste.

5. Sest nüüd, mis Jumal andnu tääl

Me koorma paneme

Se põimja tütrik istub pääl'

Poiss kargab kõrwale.

6. Sis sööme leiba rōõmuga

Nüüd oma waiwa eest,

Se ritsik saina wahel ka

Om meie mängu-mees.

10.

Pulma laus.

Sopr.
Alti

1. Tul-ge kok-ku pul-ma rah-was, saa-gu
2. Ük-sik e-lu wi-lets e-lu pe-a

Ten.
Bass

laulus pul-ma laul! Ju-ba A-da-mi-le pa-ra-
lan-geb ük-sik hing.

A - - da - - mi - le

dii - sis Ee - wat wal - mil - ta - di a - bi-
Ee - wat wal - mis - ta - - - di a - bi-

kaa-sas, et kõik ü - hes pi - di kand-ma ol - gu

Handwritten musical score for two staves, likely a piano accompaniment. The key signature is D major (two sharps: F# and C#). The melody is written in the treble clef, and the bass line is in the bass clef. The lyrics "rõõm ehk wi - let - sus." are written below the treble staff. The music consists of a short phrase of four measures, ending with a double bar line. The notes are: Treble: D4 (quarter), E4 (quarter), F#4 (quarter), G4 (quarter), A4 (half). Bass: D3 (quarter), E3 (quarter), F#3 (quarter), G3 (quarter), A3 (half).

rõõm ehk wi - let - sus.

